

ЗА ЛЕНІНСКІЯ КАДРЫ

Орган парткома і прафкома Беларускага Дзяржаўнага Універсітэта

№ 9

29 ЛІСТАПАДА 1935 г.

№ 9

Наша рэвалюцыя з'яўляецца адзінай, якая не толькі разбіла аковы капіталізма і дала народу свабоду, але паспела яшчэ даць народу матэрыяльныя ўмовы для заможнага жыцця. У гэтым сіла і непераможнасць нашай рэвалюцыі.
І. Сталін.

Прамова таварыша С Т А Л І Н А

на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў

1. Значэнне стаханаўскага руху

Таварышы! Аб стаханаўцах тут, на гэтай нарадзе, так многа і так добра гаварылі, што мне, уласна, мала што астэецца сказаць. Усё-ж, раз мяне выклікалі на трыбуну, прыдзецца сказаць некалькі слоў.

Стаханаўскі рух нельга разглядаць, як звычайны рух рабочых і работніц. Стаханаўскі рух гэта такі рух рабочых і работніц, які ўвойдзе ў гісторыю нашага сацыялістычнага будаўніцтва, як адна з самых слаўных яго старонак.

У чым заключаецца значэнне стаханаўскага руху?

Перш за ўсё ў тым, што ён выражае новы ўздым сацыялістычнага спаборніцтва, новы вышэйшы этап сацыялістычнага спаборніцтва. Чаму новы, чаму вышэйшы? Таму, што ён, стаханаўскі рух, выгодна адрозніваецца, як выражэнне сацыялістычнага спаборніцтва, ад старога этапу сацыялістычнага спаборніцтва. У мінулым, гады тры таму назад, у перыяд першага этапу сацыялістычнага спаборніцтва, сацыялістычнае спаборніцтва не абавязкова было звязана з новай тэхнікай. Ды тады ў нас, уласна, і не было амаль новай тэхнікі. Цяперашні-ж этап сацыялістычнага спаборніцтва—стаханаўскі рух, наадварот,—абавязкова звязаны з новай тэхнікай. Стаханаўскі рух быў-бы нямыслімы без новай, вышэйшай тэхнікі. Перад вамі людзі, нахштальт тт. Стаханова, Бусыгіна, Сметаніна, Крываноса, Проніна, Вінаградавых і многіх іншых, людзі новыя, рабочыя і работніцы, якія поўнасьцю аўладалі тэхнікай сва-

ёй справы, асяддалі яе і пагналі наперад. Такіх людзей у нас не было, або амаль не было гады тры таму назад. Гэта—людзі новыя, асаблівыя.

Далей. Стаханаўскі рух гэта такі рух рабочых і работніц, які ставіць сваёй мэтай перамаганне цяперашніх тэхнічных норм, перамаганне існуючых праектных магутнасцей, перамаганне існуючых вытворчых планаў і балансаў. Перамаганне—таму што яны, гэтыя самыя нормы, сталі ўжо старымі для нашых дзён, для нашых новых людзей. Гэты рух ламае старыя погляды на тэхніку, ламае старыя тэхнічныя нормы, старыя праектныя магутнасці, старыя вытворчыя планы і патрабуе стварэння новых, больш высокіх тэхнічных норм, праектных магутнасцей, вытворчых планаў.

Ён заклікан зрабіць у нашай прамысловасці рэвалюцыю. Іменна таму ён, стаханаўскі рух, з'яўляецца ў аснове сваёй глыбока рэвалюцыйным.

Тут гаварылі ўжо, што стаханаўскі рух, як выражэнне новых, больш высокіх тэхнічных норм, прадстаўляе сабою ўзор той высокай прадукцыйнасці працы, якую можа даць толькі сацыялізм і чаго не можа даць капіталізм. Гэта зусім правільна.

Чаму капіталізм разбіў і перамог феадалізм? Таму, што ён стварыў больш высокія нормы прадукцыйнасці працы, ён даў магчымасць грамадству атрымліваць непараўнальна больш прадуктаў, чым гэта мела месца пры феадальных парадках. Таму, што ён зрабіў грамадства больш багатым. Чаму

можа, павінен і абавязкова пераможа сацыялізм капіталістычную сістэму гаспадаркі? Таму, што ён можа даць больш высокія ўзоры працы, больш высокую прадукцыйнасць працы, чым капіталістычная сістэма гаспадаркі. Таму, што ён можа даць грамадству больш прадуктаў і можа зрабіць грамадства больш багатым, чым капіталістычная сістэма гаспадаркі.

Некаторыя думаюць, што сацыялізм можна ўмацаваць шляхам некаторага матэрыяльнага параўнення людзей на базе бядняцкага жыцця. Гэта не верна. Гэта дробна-буржуазнае ўяўленне аб сацыялізме. На самой справе сацыялізм можа перамагчы толькі на базе высокай прадукцыйнасці працы, больш высокай, чым пры капіталізме, на базе багацця прадуктаў і ўсякага роду прадметаў спажывання, на базе заможнага і культурнага жыцця ўсіх членаў грамадства. Але для таго, каб сацыялізм мог дабіцца гэтай сваёй мэты і зрабіць наша савецкае грамадства найбольш заможным,—неабходна мець у краіне такую прадукцыйнасць працы, якая перакрывае прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін. Без гэтага няма чаго і думаць аб багацці прадуктаў і ўсякага роду прадметаў спажывання. Значэнне стаханаўскага руху заключаецца ў тым, што ён з'яўляецца такім рухам, які ламае старыя тэхнічныя нормы, як недастатковыя, перакрывае ў цэлым радзе выпадкаў прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін і адкрывае, такім чынам, практычную магчымасць далейшага ўмацавання сацыялізма ў нашай краіне, магчымасць ператварэння нашай краіны ў найбольш заможную краіну.

Але гэтым не вычэрпваецца значэнне стаханаўскага руху. Яго значэнне заключаецца яшчэ ў тым, што ён падрыхтоўвае ўмовы для пераходу ад сацыялізма да камунізма.

Прынцып сацыялізма заключаецца ў тым, што ў сацыялістычным грамадстве кожны працуе па сваіх здольнасцях і атрымлівае прадметы спажывання не па сваіх патрэбнасцях, а па той рабоце, якую ён зрабіў для грамадства. Гэта значыць, што культурна-тэхнічны ўзровень рабочага класа ўсё яшчэ не высокі, процілегласць паміж працай разумовай і працай фізічнай прадаўжае існаваць, прадукцыйнасць працы яшчэ не так высокая, каб забяспечыць багацце прадметаў спажывання, з прычыны чаго грамадства вымушана размяркоўваць прадметы спажывання не адпаведна патрэбнасцям членаў грамадства, а адпаведна рабоце, зробленай імі для грамадства.

Камунізм прадстаўляе больш высокую ступень развіцця. Прынцып камунізма заключаецца ў тым, што ў камуністычным грамадстве кожны працуе па сваіх здольнасцях і атрымлівае прадметы спажывання не па той рабоце, якую ён зрабіў, а па тых патрэбнасцях культурна-развітага чалавека, якія ў яго ёсць. Гэта значыць, што культурна-тэхнічны ўзровень рабочага класа стаў дастаткова высокі для таго, каб падарваць асновы процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай, процілегласць паміж працай разумовай і працай фізічнай

ўжо знікла, а прадукцыйнасць працы паднялася на такую высокую ступень, што можа забяспечыць поўнае багацце прадметаў спажывання, з прычыны чаго грамадства мае магчымасць размяркоўваць гэтыя прадметы адпаведна патрэбнасцям яго членаў.

Некаторыя думаюць, што знішчэнне процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай можна дабіцца шляхам некаторага культурна-тэхнічнага параўнення работнікаў разумовай і фізічнай працы на базе зніжэння культурна-тэхнічнага ўзроўню інжынераў і тэхнікаў, работнікаў разумовай працы, да ўзроўню сярэднекваліфікаваных рабочых. Гэта зусім няверна. Так могуць думаць аб камунізме толькі дробна-буржуазныя балбатуны. На самай справе знішчэнне процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай можна дабіцца толькі на базе ўздыму культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы. Было б смешна думаць, што такі ўздым неажыццявімы. Ён цалкам ажыццявімы ва ўмовах савецкага ладу, дзе прадукцыйныя сілы краіны вызвалены ад акоў капіталізма, дзе праца вызвалена ад гнёту эксплуатацыі, дзе ва ўладзе стаіць рабочы клас і дзе маладое пакаленне рабочага класа мае ўсе магчымасці забяспечыць сабе дастатковую тэхнічную асвету. Няма ніякіх падстаў сумнявацца ў тым, што толькі такі культурна-тэхнічны ўздым рабочага класа можа падарваць асновы процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай, што толькі ён можа забяспечыць тую высокую прадукцыйнасць працы і тое багацце прадметаў спажывання, якія неабходны для таго, каб пачаць пераход ад сацыялізма да камунізма.

Стаханаўскі рух знамянальны ў гэтай сувязі ў тых адносінах, што ён змяшчае ў сабе першыя пачаткі, праўда, яшчэ слабыя, але ўсё-ж пачаткі такога іменна культурна-тэхнічнага ўздыму рабочага класа нашай краіны.

На самай справе, прыгледзьцеся да таварышоў стаханаўцаў. Што гэта за людзі? Гэта, галоўным чынам,—маладыя або сярэдніх гадоў рабочыя і работніцы, людзі культурныя і тэхнічна падкаваныя, якія даюць узоры дакладнасці і акуратнасці ў рабоце, якія ўмеюць цаніць фактар часу ў рабоце і якія навучыліся лічыць час не толькі мінутамі, але і секундамі. Большасць з іх прайшла так званы тэхнічны мінімум і прадаўжае папаўняць сваю тэхнічную асвету. Яны свабодны ад кансерватызма і застоўнасці некаторых інжынераў, тэхнікаў і гаспадарнікаў; яны ідуць смела наперад, ламаючы ўстарэлыя тэхнічныя нормы і ствараючы новыя, больш высокія; яны ўносяць папраўкі ў праектныя магутнасці і гаспадарчыя планы, складзеныя кіраўнікамі нашай прамысловасці; яны то і дзела дапаўняюць і папраўляюць інжынераў і тэхнікаў; яны нярэдка вучаць і штурхаюць іх наперад, бо гэта—людзі, якія поўнасьцю аўладалі тэхнікай сваёй справы і якія ўмеюць выжымаць з тэхнікі максімум таго, што можна з яе выжаць. Сёння стаханаўцаў яшчэ мала, але

Працяг прамовы тав. Сталіна на 2-й стар.

Прамова таварыша СТАЛІНА

на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў

хто можа сумнявацца, што заўтра іх будзе ў дзесяць раз больш? Хіба не ясна, што стаханаўцы з'яўляюцца наватарамі ў нашай прамысловасці, што стаханаўскі рух прадстаўляе будучыню нашай індустрыі, што ён змяшчае ў сабе зярно будучага культурна-тэхнічнага ўздыму рабочага класа, што ён адкрывае нам той шлях, на якім толькі і можна дабіцца тых вышэйшых паказальнікаў прадукцыйнасці працы, якія неабходны для пераходу ад сацыялізму да кунізму і знішчэння процілегласці паміж працай разумовай і працай фізічнай?

Такаво, таварышы, значэнне стаханаўскага руху ў справе нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Ці думалі аб гэтым вялікім значэнні стаханаўскага руху Стаханаў і Бусыгін, калі яны прыступалі да ломкі старых тэхнічных норм? Зразумела, не. У іх былі свае клопаты, — яны імкнуліся да таго, каб вывесці прадпрыемствы з прарыву і перавыканаць гаспадарчы план. Але, дабіваючыся гэтай

мэты, ім прышлося разбіць старыя тэхнічныя нормы і развіць высокую прадукцыйнасць працы, перакрываючы перадавыя капіталістычныя краіны. Было-б аднак смешна думаць, што гэта акалічнасць можа хоць колькі-небудзь умаліць вялікае гістарычнае значэнне руху стаханаўцаў.

Тое-ж самае можна сказаць аб тых рабочых, якія ўпершыню арганізавалі ў нашай краіне Саветы рабочых дэпутатаў у 1905 годзе. Яны, вядома, не думалі, што Саветы рабочых дэпутатаў паслужаць асновай сацыялістычнага ладу. Яны толькі абараняліся ад царызма, ад буржуазіі, ствараючы Саветы рабочых дэпутатаў. Але гэта акалічнасць ніколі не супярэчыць таму несумненнаму факту, што рух за Саветы рабочых дэпутатаў, пачаты ў 1905 годзе ленинградскімі і маскоўскімі рабочымі, прывёў у канчатковым выніку да разгрому капіталізму і перамогі сацыялізму ў адной шостаі частцы свету.

II. Карэнні стаханаўскага руху

Мы прысутнічаем зараз ля калыбелі стаханаўскага руху, каля яго вытокаў.

Трэба было-б адзначыць некаторыя характэрныя рысы стаханаўскага руху.

Кідаецца ў вочы перш за ўсё той факт, што ён, гэты рух, пачаўся не як самаадвольна, амаль стыхійна, знізу, без якога-б там ні было націску з боку адміністрацыі нашых прадпрыемстваў. Больш таго. Гэты рух зарадзіўся і стаў разгортвацца ў пэўнай меры наперакор волі адміністрацыі нашых прадпрыемстваў, нават у барацьбе з ёю. Тав. Молатаў ужо расказваў вам аб тым, якія мукі прышлося перажыць тав. Мусінскаму, ляснішчыку ў Архангельску, калі ён тайком ад гаспадарчай арганізацыі, тайком ад кантралёраў выпрацоўваў новыя, больш высокія тэхнічныя нормы. Лес самога Стаханава быў не лепшым, бо яму прыходзілася абараняцца пры сваім руху наперад не толькі ад некаторых чыноў адміністрацыі, але і ад некаторых рабочых, высмейваюшых і травіюшых яго за „ноўшаствы“. Што датычыць Бусыгіна, то вядома, што ён за свае „ноўшаствы“ ледзь было не паплаціўся стратай работы на заводзе, і толькі ўмяшанне начальніка цэха т. Сакалінскага дапамагло яму застацца на заводзе.

Як бачыце, калі і мела месца якое-небудзь уздзеянне з боку адміністрацыі нашых прадпрыемстваў, то яно ішло не насустрач стаханаўскаму руху, а наперакор яму. Стала быць, стаханаўскі рух зарадзіўся і разгарнуўся як рух, які ідзе знізу і іменна таму, што ён зарадзіўся самаадвольна, іменна таму, што ён ідзе знізу, ён з'яўляецца найбольш жыццёвым і непераможным рухам сучаснасці.

Трэба, далей, спыніцца яшчэ на адной характэрнай рысе стаханаўскага руху. Заклучаецца яна, гэта характэрная рыса, у тым, што стаханаўскі рух разнёсся па ўсяму твару нашага Саюза не паступова, а з нейкай нябачанай хуткасцю, як ураган. З чаго пачалася справа? Стаханаў падняў тэхнічную норму здабычы вугалю ў пяць ці ў шэсць раз, калі не больш. Бусыгін і Сметанін зрабілі тое-ж самае, адзін — у галіне машынабудаўніцтва, другі — у галіне аўтокоўнай прамысловасці. Газеты паведамлілі аб гэтых фактах. І раптам — поўня стаханаўскага руху ахапіла ўсю краіну. У чым тут справа? Адкуль узялася такая быстрэня ў справе распаўсюджвання стаханаўскага руху? Можа быць Стаханаў і Бусыгін з'яўляюцца вялікімі арганізатарамі з вялікімі сувязямі ў абласцях і раёнах СССР, і яны самі арганізавалі гэту справу? Не, зразумела, не! Можа

боду. Гэта вельмі добра. Але, нажал, адной толькі свабоды далёка яшчэ недастаткова. Калі не хапае хлеба, не хапае масла і тлушчаў, не хапае мануфактуры, жыллё дрэннае, то на адной толькі свабодзе далёка не паедзеш. Вельмі трудна, таварышы, жыць адной толькі свабодай (адабраючыя воклічы, апладысменты). Каб можна было жыць добра і весела, неабходна, каб блага палітычнай свабоды дапаўняліся благамі матэрыяльнымі. Характэрная асаблівасць нашай рэвалюцыі заключаецца ў тым, што яна дала народу не толькі свабоду, але і матэрыяльныя блага, але і магчымасць заможнага і культурнага жыцця. Вось чаму жыць стала ў нас весела, вась на якой глебе вырастае стаханаўскі рух.

2) Другой крыніцай стаханаўскага руху з'яўляецца ў нас адсутнасць эксплуатацыі. Людзі працуюць у нас не на эксплуатацятараў, на для ўзбагачэння тунядаў, а на сябе, на свой клас, на сваё, савецкае грамадства, дзе ва ўладу стаяць лепшыя людзі рабочага класа. Таму-то праца мае ў нас грамадскае значэнне, яна з'яўляецца справай гонару і славы. Пры капіталізме праца мае прыватны, асабісты характар. Выпрацаваў больш, атрымаў больш і жыў сабе, як ведаеш. Ніхто цябе не ведае і ведаць не хоча. Ты працуеш на капіталістаў ты іх узбагачаеш? А як-жа інакш? Для таго цябе і нанялі, каб ты ўзбагачаў эксплуатацятараў. Ты не згодзен з гэтым, — ідзі ў рады беспрацоўных і праябай як ведаеш, — знойдзем другіх, больш згаворлівых. Таму-то праца людзей невысока цэніцца пры капіталізме. Зразумела, што ў такіх умовах стаханаўскаму руху не можа быць месца. Другая справа — ва умовах савецкага ладу. Тут працоўны чалавек у пашане. Тут ён працуе не на эксплуатацятараў, а на сябе, на свой клас, на грамадства. Тут працоўны чалавек не можа адчуваць сябе закінутым і адзіночым. Наадварот, працоўны чалавек адчувае сябе ў нас свабодным грамадзянінам свайго краіны, свайго роду грамадскім дзеячом. І калі ён працуе добра і дае грамадству тое, што можа даць, — ён герой працы. Ён аваян славай. Зразумела, што

Чым вытлумачыць, што стаханаўскі рух аказаўся справай у поўнай меры наслеўшай? Дзе прычыны таго, што ён атрымаў такое хуткае распаўсюджанне? Якавы карэнні стаханаўскага руху?

Іх, гэтых прычын, прынамсі чатыры.

1) Асновай стаханаўскага руху паслужыла перш за ўсё карэннае палепшанне матэрыяльнага становішча рабочых. Жыць стала лепш, таварышы. Жыць стала веселей. А калі весела жывецца, работа спорыцца. Адсюль высокія нормы выпрацоўкі. Адсюль героі і гераіні працы. У гэтым перш за ўсё корань стаханаўскага руху. Калі-б у нас быў крызіс, калі-б у нас было беспрацоўе — біч рабочага класа, калі-б у нас жылося кепска, непрыглядна, нявесела, то ніякага стаханаўскага руху не было-б у нас. (Апладысменты). Наша пролетарская рэвалюцыя з'яўляецца адзінай у свеце рэвалюцыяй, якой давялося паказаць народу не толькі свае палітычныя рэзультаты, але і рэзультаты матэрыяльныя. З усіх рабочых рэвалюцый мы ведаем толькі адну, якая сяк-так дабілася ўлады. Гэта — Парыжская комуна. Але яна існавала не доўга. Яна, праўда, папрабавала разбіць аковы капіталізму, але яна не паспела іх разбіць і тым больш не паспела паказаць народу добрыя матэрыяльныя рэзультаты рэвалюцыі. Наша рэвалюцыя з'яўляецца адзінай, якая не толькі разбіла аковы капіталізму і дала народу свабоду, але паспела яшчэ даць народу матэрыяльныя ўмовы для заможнага жыцця. У гэтым сіла і непераможнасць нашай рэвалюцыі. Зразумела, добра прагнаць капіталістаў, прагнаць памешчыкаў, прагнаць царскіх апычнікаў, узяць уладу і атрымаць сва-

толькі ў такіх умовах мог зарадзіцца стаханаўскі рух.

3) Трэцяй крыніцай стаханаўскага руху трэба лічыць наяўнасць у нас новай тэхнікі. Стаханаўскі рух арганічна звязан з новай тэхнікай. Без новай тэхнікі, без новых заводаў і фабрык, без новага абсталявання стаханаўскі рух не мог-бы ў нас зарадзіцца. Без новай тэхнікі можна падняць тэхнічныя нормы ў 1—2 разы — н. больш. Калі стаханаўцы паднялі тэхнічныя нормы ў пяць у шэсць раз, то гэта значыць, што яны апіраюцца цалкам і поўнасцю на новую тэхніку. Такім чынам выходзіць, што індустрыялізацыя нашай краіны, рэканструкцыя нашых заводаў і фабрык, наяўнасць новай тэхнікі і новага абсталявання паслужылі адной з прычын, парадзіўшых стаханаўскі рух.

4) Але на адной толькі новай тэхніцы далёка не паедзеш. Можна мець першакласную тэхніку, першакласныя заводы і фабрыкі, але калі няма людзей, здольных асядлаць гэту тэхніку, тэхніка так і застаецца ў вас голай тэхнікай. Каб новая тэхніка магла даць свае рэзультаты, трэба мець яшчэ людзей, кадры рабочых і работніц, здольных стаць на чале тэхнікі і рушыць яе наперад. Зараджэнне і рост стаханаўскага руху азначаюць, што ў нас ужо нарадзіліся такія кадры сярод рабочых і работніц. Гады два таму назад партыя сказала, што, пабудаваныя новыя заводы і фабрыкі і даўшы нашым прадпрыемствам новае абсталяванне, — мы зрабілі толькі палову справы. Партыя сказала тады, што энтузіязм будаўніцтва новых заводаў трэба дапоўніць энтузіязмам іх асваення, што толькі такім шляхам можна давесці справу да канца. Відаць, што за гэтыя два гады ішло асваенне гэтай новай тэхнікі і нараджэнне новых кадраў. Цяпер ясна, што такія кадры ўжо ёсць у нас. Зразумела, што без такіх кадраў, без гэтых новых людзей у нас не было-б ніякага стаханаўскага руху. Такім чынам, новыя людзі з рабочых і работніц, асвоіўшыя новую тэхніку, паслужылі той сілай, якая аформіла і рушыла наперад стаханаўскі рух.

III. Новыя людзі — новыя тэхнічныя нормы

Я гаварыў, што стаханаўскі рух развіўся не ў парадку паступовасці, а ў парадку ўзрыву, прарваўшага якуюсьці плаціну. Відаць, што яму прышлося перамагчы якіясьці перашкоды. Нехта яму перашкаджаў, нехта яго заціскаў і вась, накіпіўшы сіл, стаханаўскі рух прарваў гэтыя перашкоды і заліў краіну. У чым тут справа, хто-ж, уласна, перашкаджаў?

Перашкаджалі старыя тэхнічныя нормы і людзі, стаяўшыя за спіной гэтых норм. Некалькі гадоў таму назад нашы інжынерна-тэхнічныя і гаспадарчыя работнікі склалі вядомыя тэхнічныя нормы прыстасоўна да тэхнічнай адсталасці нашых рабочых і работніц. З таго часу прайшло некалькі гадоў. Людзі за гэты час выраслі і падкаваліся тэхнічна. А тэхнічныя нормы заставаліся нязменнымі. Зразумела, што гэтыя нормы аказаліся цяпер для нашых новых людзей устарэўшымі. Цяпер усе лаць існуючыя тэхнічныя нормы. Але яны-ж не з неба ўпалі. І справа тут зусім не ў тым, што гэтыя тэхнічныя нормы былі складзены ў свой час, як нормы заніжаныя. Справа перш за ўсё ў тым, што цяпер, калі гэтыя нормы сталі ўжо ўстарэўшымі, прабуюць адстаяць іх, як нормы сучасныя. Чапляюцца за тэхнічную адсталасць нашых рабочых і работніц, арыентуюцца на гэту адсталасць, зыходзяць з адсталасці, і справа даходзіць, нарэшце, да таго, што пачы-

наюць іграць у адсталасць. Ну, а як быць, калі гэта адсталасць адыходзіць у вобласць мінулага? Няўжо мы будзем схіляцца перад нашай адсталасцю і рабіць з яе ікону, фетыш?

Як быць, калі рабочыя і работніцы паспелі ўжо вырасці і падкавацца тэхнічна? Як быць, калі старыя тэхнічныя нормы перасталі адпавядаць сапраўднасці, а нашы рабочыя і работніцы паспелі ўжо на справе перакрыць іх у 5, у 10 раз? Хіба мы калі-небудзь прысгалаі на вернасць нашай адсталасці? Здаецца, не было гэтага ў нас, таварышы? (Агульны смех). Хіба мы зыходзілі з таго, што нашы рабочыя і работніцы так і астануцца навекі адсталымі? Як быццам мы не зыходзілі з гэтага? (Агульны смех). У чым-жа тады справа? Няўжо ў нас не хопіць смеласці зламаць кансерватызм некаторых нашых інжынераў і тэхнікаў, зламаць старыя традыцыі і нормы і даць прастор новым сілам рабочага класа?

Талкуюць пра навуку. Гавораць, што даныя навукі, даныя тэхнічныя даведачнікаў і інструкцый супярэчаць патрабаванням стаханаўцаў аб новых, больш высокіх, тэхнічных нормах. Але пра якую навуку ідзе тут гутарка? Даныя навукі заўсёды правяраюцца практыкай, вопытам. Навука, парваўша сувязь з практыкай, з вопытам, — якая-ж гэта навука? Ка-

Працяг прамовы тав. Сталіна ва 3-й стар.

Прамова таварыша С Т А Л І Н А

на першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў

лі-б наука была такой, якою яе паказваюць некаторыя нашы кансерватыўныя таварышы, то яна даўно-б загінула для чалавецтва. Наука таму і называецца наукай, што яна не прызнае фетышаў, не баіцца падняць руку на аджываючае, старое і чула прыслухоўваецца да голасу вопыту, практыкі. Калі-б справа абстаяла інакш, у нас не было-б наогул навукі, не было-б, скажам, астраноміі, і мы ўсё яшчэ прабаўляліся-б абвешчана сям'ямай Пталамея; у нас не было-б біялогіі, і мы ўсё яшчэ цешыліся-б легендай аб стварэнні чалавека; у нас не было-б хіміі, і мы ўсё яшчэ прабаўляліся-б прырыццямі алхімікаў.

Вось чаму я думаю, што нашы інжынерна-тэхнічныя і гаспадарчыя работнікі, паспеўшыя ўжо значна адстаць ад стаханаўскага руху, зрабілі-б добра, калі-б яны перасталі чапляцца за старыя тэхнічныя нормы і перабудаваліся па-сапраўднаму, панавуковаму, на новы стаханаўскі лад.

Добра, скажуць нам. Але як быць з тэхнічнымі нормамі наогул? Ці патрэбны яны для прамысловасці, ці можна абыйсціся зусім без усякіх норм?

Адны гавораць, што нам не трэба больш ніякіх тэхнічных норм. Гэта няверна, таварышы. Больш таго,—гэта неразумна. Без тэхнічных норм немагчыма планавая гаспадарка. Тэхнічныя нормы патрэбны, апрача гэтага для таго, каб адстаючыя масы падцягнуць да перадавых. Тэхнічныя нормы—гэта вялікая рэгулюючая сіла, якая арганізуе на вытворчасці шырокія масы рабочых вакол перадавых элементаў рабочага класа. Значыць, нам патрэбны тэхнічныя нормы, але не тыя, якія існуюць цяпер, а больш высокія.

Другія гавораць, што тэхнічныя нормы патрэбны, але іх трэба давесці цяпер-жа да тых дасягненняў, якіх дабіліся Стаханавы, Бусыгіны, Вінаградны і іншыя. Гэта таксама няверна. Такія нормы былі-б нерэальнымі для цяпершняга часу, бо рабочыя і работніцы, менш падкаваныя

IV. Бліжэйшыя задачы

У чым заключаюцца нашы бліжэйшыя задачы з пункту гледжання інтарэсаў стаханаўскага руху?

Каб не раскідвацца, давайце звядзем гэту справу да двух бліжэйшых задач.

Па-першае. Задача заключаецца ў тым, каб дапамагчы стаханаўцам разгарнуць далей стаханаўскі рух і распаўсюдзіць яго ўшыр і ўглыб на ўсе вобласці і раёны СССР. Гэта—з аднаго боку. І з другога боку—абудзіць усе тыя элементы з гаспадарчых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, якія ўпарта чапляюцца за старое, не хочуць ісці ўперад і сістэматычна гармазьяць разгортванне стаханаўскага руху. Каб пашырыць ва ўсю стаханаўскі рух па ўсяму твару нашай краіны, для гэтага адных толькі стаханаўцаў, вядома, недастаткова. Неабходна, каб нашы партыйныя арганізацыі ўключыліся ў гэту справу і дапамаглі стаханаўцам давесці рух да канца. У гэтых адносінах данецкая абласная арганізацыя праявіла бясспрэчна вялікую ініцыятыву. Добра працуюць у гэтым сэнсе маскоўская і ленынградская абласныя арганізацыі. А як другія вобласці? Яны, як відаць, усё яшчэ „раскачаюцца“. Напрыклад нешта не чуваць ці вельмі мала чуваць аб Урале, хаця Урал з'яўляецца, як вядома, велізарным прамысловым цэнтрам. Тое-ж самае трэба сказаць аб Заходняй Сібіры, аб Кузбасе, дзе яшчэ, па ўсяму відаць, не паспелі „раскачацца“. Аднак, можна не сумнявацца, што нашы партыйныя арганізацыі возьмуцца за гэту справу і дапамогуць стаханаўцам перамагчы труднасці. Што датычыцца другога боку справы—абудан-

тэхнічна, чым Стаханавы і Бусыгіны, не змаглі-б выканаць такіх норм. Нам патрэбны такія тэхнічныя нормы, якія праходзілі-б дзе-небудзь па сярэдзіне паміж цяперашнімі тэхнічнымі нормамі і тымі нормамі, якіх дабіліся Стаханавы і Бусыгіны. Узяць, напрыклад, Марыю Дземчэнка, усім вядомаму пяцісотніцу па бураках. Яна дабілася ўраджаю буракоў на гектар у 500 і больш цэнтнераў. Ці можна гэта дасягнуць зрабіць нормай ураджайнасці для ўсёй бурачнай гаспадаркі, скажам, на Украіне? Не, нельга. Рана пакуль гаварыць аб гэтым. Марыя Дземчэнка дабілася 500 і больш цэнтнераў на адзін гектар, а сярэдні ўраджай па бураках, напрыклад, на Украіне ў гэтым годзе складае 130—132 цэнтнеры на гектар. Розніца, як бачыце, не маленькая. Ці можна даць норму для ўраджайнасці па бураках у 400 або ў 300 цэнтнераў? Усе знаўцы справы газорача, што нельга гэтага рабіць пакуль што. Відавочна, што прыдзецца даць норму па ўраджайнасці на гектар на Украіне на 1936 год у 200—250 цэнтнераў. А норма гэта не маленькая, бо ў выпадку яе выканання, яна магла-б даць нам удвая больш цукру, чым у 1935 годзе. Тое-ж самае трэба сказаць адносна прамысловасці. Стаханаў перакрывае існуючую тэхнічную норму здаецца разоў у дзесяць або нават больш. Абвясціць гэта дасягненне новай тэхнічнай нормай для ўсіх працуючых на адбойным малатку было-б неразумна. Відавочна, што прыдзецца даць норму, якая праходзіць недзе па сярэдзіне паміж існуючай тэхнічнай нормай і нормай, ажыццёўленай т. Стаханавым.

Адно ва ўсякім выпадку ясна: цяперашнія тэхнічныя нормы ўжо не адпавядаюць сапраўднасці, яны адсталі і ператварыліся ў тормаз для нашай прамысловасці, а для таго, каб не тармазіць нашу прамысловасць, неабходна іх замяніць новымі, больш высокімі тэхнічнымі нормамі. Новыя людзі, новыя часы—новыя тэхнічныя нормы.

І ўпорсткуючых кансерватараў з асяроддзя гаспадарчых і інжынерна-тэхнічных работнікаў,—то тут справа будзе абстаяць некалькі складаней. Прыдзецца ў першую чаргу пераконваць, цяплява і па-таварыску пераконваць гэтыя кансерватыўныя элементы прамысловасці ў прагрэсіўнасці стаханаўскага руху і ў неабходнасці перабудавання на стаханаўскі лад. А калі перакананні не дапамогуць, прыдзецца прыняць больш рашучыя меры. Узяць, напрыклад, Наркамат шляхоў зносін. У цэнтральным апарце гэтага наркамата нядаўна існавала група прафесараў, інжынераў і іншых знаўцаў справы,—сярод іх былі і камуністы,—якая запэўняла ўсіх у тым, што 13-14 кілометраў камерцыйнай хуткасці ў гадзіну з'яўляецца прэзэлам, далей якое нельга, немагчыма ісці, калі не хочучь уступіць у супярэчнасць з „наукай аб эксплуатацыі“ Гэта была даволі аўтарытэтная група, якая прапаведвала свае погляды вусна і праз друк, давала інструкцыі адпаведным органам НКШЗ і наогул з'яўлялася „ўладаром дум“ сярод эксплуатацыйнікаў. Мы, не знаўцы справы, на падставе прапановаў цэлага раду практыкаў чыгуначнай справы ў сваю чаргу запэўнялі гэтых аўтарытэтных прафесараў, што 13-14 кілометраў не могуць быць прэзэлам, што пры пэўнай арганізацыі справы можна расшырыць гэты прэзэл. У адказ на гэта група гэта замест таго, каб прыслухацца да голасу вопыту і практыкі і перагледзець свае адносіны да справы, кінулася ў барачбу з прагрэсіўнымі элементамі чыгуначнай справы і яшчэ

больш узмацніла прапаганду сваіх кансерватыўных поглядаў. Зразумела, што нам прышлося даць гэтым паважаным людзям злёгка ў зубы і ветлівенька выправдзіць іх з цэнтральнага апарата НКШЗ. (Апладысменты). І што-ж? Мы маем цяпер камерцыйную хуткасць у 18—19 кілометраў у гадзіну (Апладысменты). Мне думаецца, таварышы, што ў крайнім выпадку прыдзецца звярнуцца да гэтага метаду і ў іншых галінах нашай народнай гаспадаркі, калі, вядома, упорсткуючыя кансерватары не перастаюць перашкаджаць і кідаць палкі ў калёсы стаханаўскаму руху.

Па-другое. Задача заключаецца ў тым, каб дапамагчы перабудавання

V. Два словы

Некалькі слоў адносна гэтай нарады, адносна яе значэння. Ленін вучыў, што сапраўднымі кіраўнікамі-большэвікамі могуць быць толькі такія кіраўнікі, якія ўмеюць не толькі вучыць рабочых і сялян, але і вучыцца ў іх. Сяму-таму з большэвікоў гэтыя словы Леніна не спадабаліся. Але гісторыя паказвае, што Ленін аказаўся праў і ў гэтай галіне на ўсе сто процантаў. На самай справе, мільёны працоўных, рабочых і сялян працуюць, жывуць, змагаюцца. Хто можа сумнявацца ў тым, што гэтыя людзі жывуць не ўпустую, што, жывучы і змагаючыся, гэтыя людзі накапляюць велізарны практычны вопыт? Хіба можна сумнявацца ў тым, што кіраўнікі, пагарджаючыя гэтым вопытам, не могуць лічыцца сапраўднымі кіраўнікамі? Стала быць, мы, кіраўнікі партыі і ўрада, павінны не толькі вучыць рабочых, але і вучыцца ў іх.

Што вы, члены гэтай нарады, сяму-таму павучыліся тут, на нарадзе, у кіраўнікоў нашага ўрада,—гэтага я не стану адмаўляць. Але нельга адмаўляць і таго, што і мы, кіраўнікі ўрада, многаму павучыліся ў вас, у стаханаўцаў, у членаў гэтай нарады. Дык вось, дзякуй вам, таварышы, за вучобу, вялікае дзякуй! (Бурныя апладысменты).

і ўзначаліць стаханаўскі рух тым гаспадарнікам, інжынерам і тэхнікам, якія не хочуць перашкаджаць стаханаўскаму руху, якія спачуваюць гэтай руху, але не здолелі яшчэ перабудавацца, не здолелі яшчэ ўзначаліць стаханаўскі рух. Я павінен сказаць таварышы, што такіх гаспадарнікаў, інжынераў і тэхнікаў ёсць у нас нямала. І калі мы дапаможам гэтым таварышам, то іх будзе ў нас, несумненна, яшчэ больш.

Я думаю, што калі гэтыя задачы будуць выкананы намі стаханаўскі рух разгорнецца ва ўсю, ахопіць усе вобласці і раёны нашай краіны і пачае нам цуды новых дасягненняў.

Нарэшце, два словы аб тым, як патрэбна было-б азнаменаваць гэту нараду. Мы тут у прэзідыуме раіліся і рашылі, што прыдзецца як-небудзь адзначыць гэту нараду кіраўнікоў улады з кіраўнікамі стаханаўскага руху. І вось мы прышлі к такому рашэнню, што чалавек 100—120 з вас прыдзецца прадставіць к вышэйшай узнагародзе.

Галасы: Правільна. (Бурныя апладысменты).

Сталін: Калі вы адабраеце, таварышы, то мы гэту справу правядзем.

(Удзельнікі парады стаханаўцаў наладжваюць бурную, поўную захаплення авацыю, таварышу Сталіну. Уся зала грміць ад воплескаў, магутнае „ура“ патрасае своды залы. Шматлікія воклічы, вітаючыя правадыра партыі таварыша Сталіна, нясуцца з усіх канцоў. Авацыя заканчваецца магутным спяваннем „Інтэрнацыянала“—3.000 удзельнікаў парады выконваюць пролетарскі гімн).

ЖЫЦЬ СТАЛА ЛЕПШ, ЖЫЦЬ СТАЛА ВЕСЯЛЕЙ

Вестка, што ў газетах надрукавана прамова тав. Сталіна абляцела з хуткасцю маланкі усе корпусы, лабараторыі і аўдыторыі універсітэта. Кожны студэнт, кожны навуковы работнік з нецярпеннем чакаў газет, каб хутчэй прачытаць прамову любімага Сталіна.

І вось „Звязда“, „Рабочий“, „Чырвоная змена“, ёсць прамова вялікага правадыра і настаўніка тав. Сталіна. Якая радасць!..

...Тры гадзіны дня. Званок абвешчае канец заняткаў. Вялікая актавая зала галоўнага корпуса перапоўнена студэнтамі, навуковымі работнікамі. Грае аркестр. Пачынаецца радасны мітынг. Пад гром апладысmentaў з вялікай прамовай выступіў нарком асветы БССР тав. Чэрнушэвіч.

„Жыць стала лепш... Жыць стала весялей“. З вуснаў у вусны студэнтаў і навуковых работнікаў пераходзілі гэтыя праўдзівыя словы тав. Сталіна. Кожны выступаючы гаварыў, што ў адказ на магутны стаханаўскі рух, на прамову правадыра народаў будзем яшчэ лепш вучыцца, рух адзіночак выдатнікаў вучобы зробім масавым рухам студэнцтва.

З вялікім захапленнем зараз студэнты перачытваюць па некалькі разоў прамову тав. Сталіна. Партком намеціў прапрацаваць прамову тав. Сталіна на факультэцкіх сходах і на бліжэйшых палітзанятках, з такім разлікам, каб яшчэ вышэй узняць якасць акадэмічнай вучобы і рыхтаваць нашай радзіме высокакасных спецыялістаў.

Не ліберальнічаць

Зусім правільна зрабіў гарадскі камітэт КП(б)Б, калі адмяніў першую праверку партдакументаў у нашай партарганізацыі.

Гэта даказваецца такімі фактамі, як выяўленне і выключэнне з партыі класава-варожых элементаў, людзей прымазаўшыхся к партыі. Узяць, напрыклад, партгруппу гістака. Выключан Арашкевіч, які пралез у партыю толькі для сваіх шкурных мэт. Арашкевіч у мінулым замужны селянін, перад уступленнем у калгас разбазарыў маёмасць. Будучы старшынёй рэвізійнай камісіі калгаса дапусціў кулакоў у калгас, чым дапамагаву разбураць яго. Цяпер жа, калі Арашкевічу не ўдалося яшчэ раз абмануць партыю, ён імкнецца аклеветаць самую праверку партдакументаў. Ён заяўляе сярод беспартыйных, што не будзе ўніжацца перад партыяй. Арашкевіч з партыі выключан, але яму не месца ў БДУ.

Таксама выключаны з партыі: Грашчанка, Дзягель, Церашэнка, як прымазаўшыхся, і недастойныя быць членамі партыі. Аднак супакойца на гэтым, заявіць, што партгруппа гістака цалкам ачысцілася ад класава-варожых элементаў, ад кар'ерыстаў, ад прымазаўшыхся нельга.

Мы яшчэ павінны кой да каго добра прыглядзецца, праверыць на рабоце.

Узяць такога кандыдата партыі як Капенгут Цыля—быўшая бундаўка, кандыдат партыі з 1926 г. Ці заслугоўвае Капенгут быць сёння пераведзенай у члены партыі? Скажаць гэтага нельга, бо яна сябе не апраўдала. Трэба паставіць пытанне аб яе далейшым прабыванні ў партыі. Таксама трэба сур'ёзна прыглядзецца да тав. Фішкіна, які пераведзен камісіяй па Чыстцы з членаў партыі ў кандыдаты за скрыццё соцпаходжання.

Трэба адзначыць, што парторг гістака т. Лапуноў ліберальнічае ў адносінах да гэтых кандыдатаў партыі, баіцца паставіць пытанне аб іх далейшым прабыванні ў партыі на сходзе партгруппы.

Ёсць такія кандыдаты партыі, якіх патрэбна праверыць на рабоце, выявіць іх твар. Да такіх адносіцца кандыдат партыі Ладуцька. Трэба шырэй разгарнуць работу па ўцягненню ў групу спачуваючых лепшых беспартыйных студэнтаў, а такія ў нас ёсць. Праўда, у нас са спачуваючымі ніякай работы не праводзіцца. Прынятай у спачуваючыя т. Пассэ ніякай работы не даручаецца, а яна і рада гэтаму і горш таго сама нават не цікавіцца чым жыве партгруппа факультэта.

І. Н.

Змяніць метады партзаняткаў

Гуртком па вывучэнню твораў класікаў марксізма-ленінізма кіруе т. Маханёк. Нельга сказаць, што Маханёк не рыхтуецца да заняткаў. Але ўсё-ж такі заняткі праходзяць вяла, сумна, наганяюць на некаторых сон. Чаму гэта так, а таму што метады заняткаў дрэнны. Кіраўнік паставіўшы пытанне дае гаварыць па 20 і больш мінут. На прадапошніх занятках т. Нодэльман загаціў прамову амаль на цэлую гадзіну. Ёсць і такія слухачы, якія зусім адмаўляюцца адказаць на пытанні, бо яны не падрыхтавалі тэмы. Прыход на заняткі амаль паловы слухачоў без канспектаў—гэта звычайнае з'явішча. Адбіваецца на якасці падрыхтоўкі да заняткаў і тое, што не заўсёды ўказваецца загадзя, што чы-

таць з твораў Леніна, Сталіна па праходзімых тэмах. Трэба адзначыць вельмі не акуратнае наведванне слухачоў. На апошніх занятках было не больш паловы. Ёсць такія, што былі на занятках толькі адзін раз.

Не глядзячы на тое, што тав. Адзінец—нам, сакратара парткома прысутнічае на занятках, але ніякіх мерк ненаведваючым не прымаецца.

У будучым тав. Маханьку патрэбна рашуча перабудаваць метады сваёй работы ў гуртку па вывучэнню твораў класікаў марксізма-ленінізма, а партком павінен уздзейнічаць на тых камуністаў, якія нядбайна адносяцца да партвучобы.

Малюкевіч.

Фізікультурны паход

У мэтах уцягнення значкістаў ГПА першай ступені ў здачу норм ГПА другой ступені, 18-га лістапада фізікультурная арганізацыя універсітэта і комсамольскі камітэт арганізавалі масавы фізікультурны паход студэнтаў у супроцьгазах. У паходзе ўдзельнічала 47 студэнтаў, з іх 5 жанчын. Каманда мужчын зрабіла пераход на дыстанцыю ў 35 кілометраў за 5 гадзін 50 мінут. Група жанчын прайшла дыстанцыю ў 25 кілометраў за 5 гадзін 15 мінут.

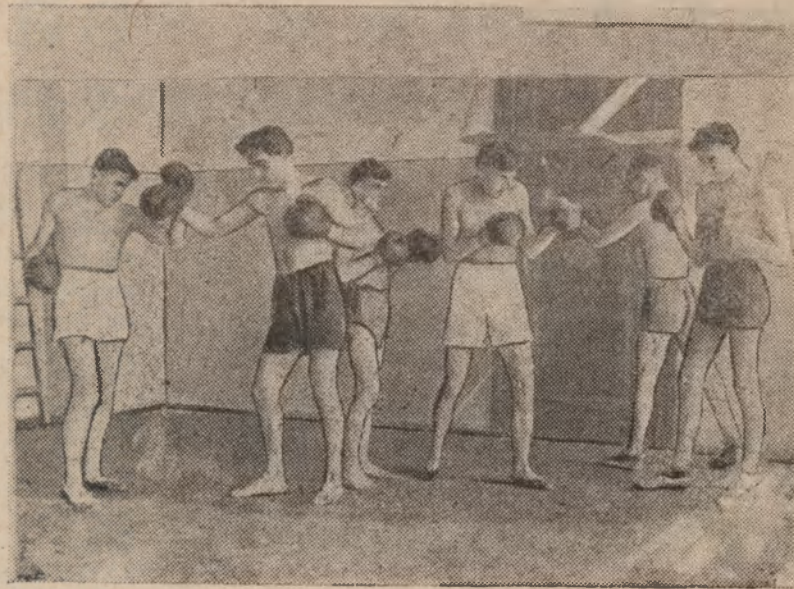
У паходзе ўдзельнічалі лепшыя фізікультурнікі—удзельнікі вузаўскіх усебеларускіх і ўсесаюзных спаборніцтваў, выдатнікі вучобы. Найлепшую арганізаванасць у першым фізікультурным паходзе паказаў геафак (комсорг Бейненсон).

У паходзе ўдзельнічала 14 фізікультурнікаў геафака.

Жахавец.

Удзельнікі фізікультурнага пахода на адпачынку

Студэнцкую самадзейнасць—на належную вышыню.

Фізікультурная работа, а таксама і ўся студэнцкая самадзейнасць універсітэта яшчэ дасюль не ўзнята на належную вышыню. Прафком і комсамольская арганізацыя не ўдзяляюць гэтай справе належнай увагі. Пры універсітэце існуе цэлы шэраг гурткоў: струнны, харавы, шахматна-шашачны, фота і іншыя, але ніводзін з іх не працуе належным чынам.

У рабоце адных мала зацікаўлены студэнты, для іншых няма належнага абсталявання і інвентара. Так, напрыклад, гімнастычная секцыя мае тры групы, адну жаночую і дзве мужчынскіх. У ёй налічваецца 42 студэнты. Удзельнікі зацікаўлены ў рабоце сваёй секцыі, яны актыўна авалодваюць тэхнікай работы на брусьях, турніры, пластычнымі рукамі, але адчуваецца адсутнасць належнага абсталявання (няма мат,

транпліна), што значна адбіваецца на рабоце.

Секцыя бокса ў ліку 12 чалавек працуе рэгулярна два разы ў пяцідзёнку. Яе ўдзельнікі цяпер паспяхова рыхтуюцца к гарадскому спаборніцтву, якое адбудзецца 29-30 лістапада.

Хоргурток у сваім складзе налічвае толькі 26 чалавек, што ў параўнанні з лікам студэнтаў універсітэта прадстаўляе зусім мізэрную лічбу. Але нават і гэтыя 26 чалавек не рэгулярна наведваюць гурток. Хоргурток працуе на працягу двух год, але яго рэпертуар не мае ніякіх змен.

Універсітэт мае ўсе магчымасці для разгортвання фізікультурнай работы і ўсей студэнцкай самадзейнасці. Патрэбна толькі гэтай рабоце аддаць больш увагі.

В.

Пісьмы ў рэдакцыю

На біяфаке не наладжан педпрацэс

Педагагічны працэс на біялагічным факультэце наладжан незадавальняюча. Адчуваецца адсутнасць цвёрдага плана і забяспечанасць выкладчыкамі. У выніку гэтага маюцца частыя зрывы лекцый. Бываюць выпадкі, калі групы займаюцца ўсяго па дзве гадзіны ў дзень (другі курс заолагаў). Астатнія гадзіны дэканат не знаходзіць чым заняць, як быццам ужо выканана праграма і няма чаго ўключыць у расклад.

Здараюцца і такія выпадкі, калі лекцыі ўключаюцца ў расклад у апошні дзень перад яе правядзеннем. Выкладчык не папярэджваецца, ён не падрыхтоўвае матэрыялаў для заняткаў (асабліва для практычных) і катэгарычна адмаўляецца весці заняткі. Студэнты адпускаюцца дамоў.

Зусім недапушчальны такі выпадак, які адбыўся 20-га лістапада на занятках па аналітычнай хіміі на другім курсе ў групе батанікаў. Выкладчык нічога не падрыхтаваў для правядзення заняткаў—не было ніякіх рэактываў, а кожны студэнт бегаў сам у лабараторыю з бутэлькамі; у аўдыторыі шум, беспарадак, кожны бегае па лабараторыі шукае патрэбных рэактываў і прылад. Трэба дадаць і тое, што студэнты яшчэ не ведаюць плана далейшай работы: якія дысцыпліны будуць закончаны ў першым паўгоддзі і якія ўвойдуць у заліковую сесію.

Цікава, ці доўга будзе цягнуцца такі беспарадак на біяфаке? На гэта павінна адказаць кіраўніцтва. БДУ.

Студэнт.

Са спазненнямі няма барацьбы.

Дзевяць гадзін раніцы. Званок абвешчае пачатак лекцыі. Але дзверы ў корпусе фізмата не перастаюць скрыпець. Беспакойныя рукі прыводзяць іх у жвавы рух. Кожны дзень звыш 20 студэнтаў ад 5 да 10 і больш мінут пасля звонка як метэоры ўлятаюць у корпус, галолам ляцяць у вешалку і затым з сакрушальным відам зірнуўшы на гадзіннік асцярожна прабіраюцца ў аўдыторыі.

Скрып дзвярэй адцягвае ўвагу студэнтаў і прафесар не можа пачаць чытаць лекцыю.

Гэта ўжо замыкаючы—чуецца рэпліка з месца, пасля таго як уваходзіць шосты студэнт.

Звернемся да фактаў: 15-га лістапада на 3-м курсе фізікаў спазніліся на лекцыю гісторыі партыі Нічыпаровіч, Каган, Родаў, Трыбуналаў, Зайцаў, Клебанова.

Факты сведчаць аб тым, што спа-

зненні на факультэце носяць масавы характар, што з імі не вядзецца сапраўднай барацьбы. На дошцы аб'яў вісіць загад дэкана факультэта, што усе акадэмаўскія павінны штодзённа прадстаўляць у дэканат звесткі аб спазненнях і прагулах. Звяртаемся да сакратара дэканата. Аказваецца, што за 15 дзён лістапада ў дэканат падалі звесткі толькі з 1-га курса фізікаў і 3-га курса матэматыкаў. Астатнія акадэмаўскія ніякіх звестак у дэканат не прадстаўляюць і вучот аб спазненнях студэнтаў не вядуць, а дэканат забыўся пра свой загад.

Фізматавец.

Ч. в. а. адк. рэдактара ГУЗЕЙ